

De Rietlanden Amsterdam

VenhoevenCS

Overzicht van het binnengebied
Overview of the internal space

New O
Living Ensembles

Nieuwe open ruimte
het woonensemble

Architect:
VenhoevenCS
Opdrachtgever / Client:
 Ontwikkelaar, woningbouw-
 vereniging, gemeente / Developer,
 housing association, municipality
Ontwerp / Design: 1995
Uitvoering / Realization: 1999-2001
Totaal aantal woningen /
 Total number of dwellings: 156
Woningtypes / Dwelling types:
 Appartementen, maisonnettes,
 penthouses / apartments, maïso-
 nettes, penthouses
Marktsegment / Market segment:
 Combinatie koop en huur /
 Combination of rental and owner-
 occupied properties
Overige functies / Other functions:
 Commerciële ruimtes / Commercial
 spaces
Parkeeroplossing / Parking solution:
 Parkeergarage / Multi-storey car park
Eigendom en beheer binnengebied /
 Ownership and management of inner
 area: Vereniging van Eigenaren,
 woningbouwvereniging, gemeente /
 Home-owners' Association, housing
 association, municipality
Afsluitbaarheid binnengebied /
 Secure inner area: Nee / No
Binnengebied onderdeel van een
doorlopende route / Inner area part
 of a through-route: Ja / Yes

De Rietlanden in Amsterdam, een ensemble van vier woontorens en een parkeergarage naar ontwerp van VenhoevenCS, maakt deel uit van het veel grotere project Rietlanden in het Oostelijk Havengebied. Het wordt gedomineerd door infrastructuur: trein, tram, de ringweg en de Piet Heintunnel. Het woonensemble is onderdeel van een driehoekig bouwblok, dat een rand particuliere woningen langs de Oostelijke Handelskade aan de noordzijde omvat en – oorspronkelijk – treinsporen aan de zuidzijde.

Het ontwerp werd in belangrijke mate bepaald door de invloed van de zittende bewoners, krakers van de Oostelijke Handelskade. De eerste schetsen van het stedenbouwkundig ontwerp van de gemeente Amsterdam (Ton Schaap) tonen een gesloten randbebouwing aan de zuidzijde. Uiteindelijk kwam er een reeks torens, met een hoogte variërend van elf tot acht lagen, gericht op het doorlaten van licht en uitzicht voor de zittende bewoners.

Het ensemble wordt doorsneden door een weg vanaf de Oostelijke Handelskade naar de garage, die voor voetgangers en fietsers is doorgetrokken naar het openbaar vervoersknooppunt in het zuiden. Ook is er een openbaar pad in oostwest richting, langs het garagedek en onderlangs de tuinen van de bestaande huizen. Tussen dit pad en de achtertuinen is een dik rietbos aangelegd bij wijze van formele begrenzing.

Bijzonder is dat de toegangen tot de torens aan de 'binnenkant' liggen; de zware infrastructuur aan de zuidzijde maakt een ontsluiting aan deze kant ongewenst. Met de entrees van de torens wordt ook het openbare karakter van het dek op de parkeergarage versterkt. Dit plein, waarop een basketbalveld is aangelegd, is verbonden met de omliggende paden via luie trappen en hellingbanen. Twee torens worden ontsloten aan een openbare noordzuid doorgang; ze hebben een commerciële functie in de plint. De twee andere torens worden aan het hoger gelegen dek ontsloten. De appartementen op de begane grond liggen hier direct aan het openbare gebied, slechts gescheiden door een grote glasplint.

In de woontorens is vrijwel geen enkel appartement gelijk. In de complexe stapeling zijn woningtypen opgenomen met een dubbele hoogte, meerdere entrees en niveaoverschillen in vloeren en plafonds.

De zilveren aluminium gevels en de bijzondere plastic verschaften de torens een vervreemdend, bijna zwevend effect; de verschillende woningen erin zijn niet herkenbaar. De oriëntatie van de torens is dubbelzinnig: de plastic is van boven gericht op de noord(water)kant, terwijl de 'rugzak' aan de zuidzijde een oriëntatie naar de Piet Heinkade heeft. De materialisering van de plint is aangepast aan de wereld van het maaiveld: de stalen roosters van de torens lopen over in de bekleding van de garagewanden. Ook de detaillering van het dek is robuust en strak met roestvrij stalen relingen en betonelementen.

De parkeergarage is gemeentelijk eigendom, net als het dek en de openbare paden. De koopappartementen en verhuurbare ruimten worden beheerd door een ontwikkelaar en een Vereniging van Eigenaren. Een complexe constructie.

De Rietlanden in Amsterdam, an ensemble of four tower blocks and a multi-storey car park designed by VenhoevenCS, forms part of the much more comprehensive Rietlanden project in the Eastern Docklands Area. It is dominated by various forms of infrastructure: train, tram, ring road and Piet Hein Tunnel. The residential development forms part of a triangular block, which comprises a strip of private homes along Oostelijke Handelskade to the north and – originally – train tracks to the south.

The incumbent residents, squatters at Oostelijke Handelskade, had a considerable input in the design. The first sketches of the urban plan put forward by the city of Amsterdam (Ton Schaap) showed an enclosed fringe development on the south side. The final design featured a series of tower blocks, ranging in height from eight to eleven storeys, aimed at admitting both light and a view for the incumbent residents.

The development is bisected by a road from Oostelijke Handelskade to the car park; this road has been extended for pedestrians and cyclists to the public transport junction in the south. Another public path runs east to west, past the car park and along the bottoms of the gardens of the existing houses. A thick reeded bank has been planted as a kind of formal boundary between this path and the back gardens.

Unusually, the entrances to the tower blocks are on the 'inside'; because of the heavy infrastructure on the south side access here would be inappropriate. The tower block entrances also enhance the public character of the parking deck. Shallow steps and ramps link this square, which features a basketball court, to adjacent paths. Two of the tower blocks can be accessed from a public north-south passage; these two have commercial premises at ground-floor level. The two other tower blocks can be accessed from the higher deck. The apartments on the ground floor border directly onto the public area, separated only by a large glass façade.

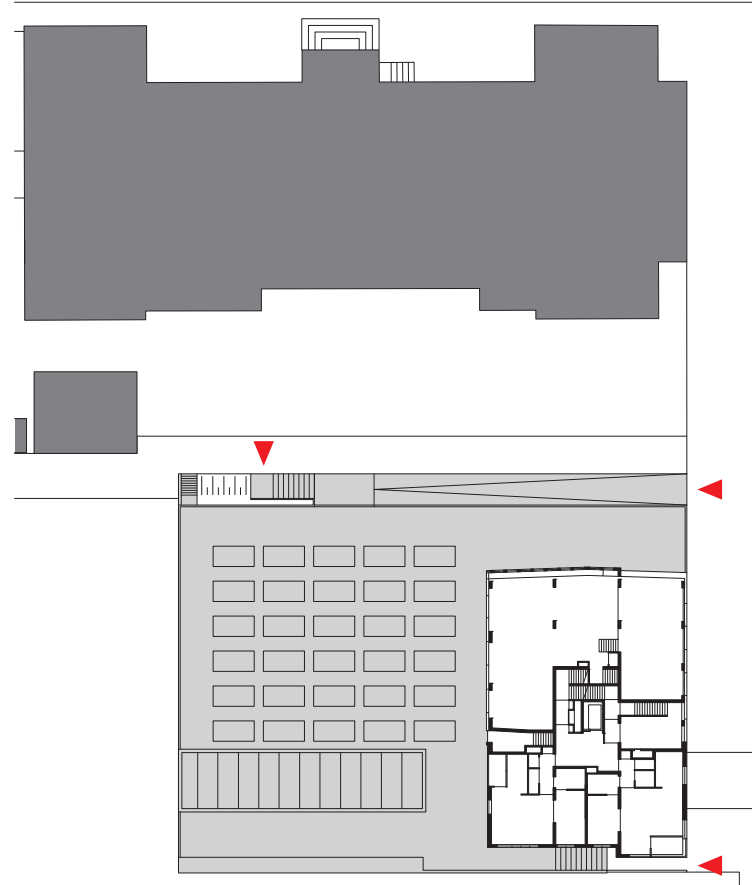
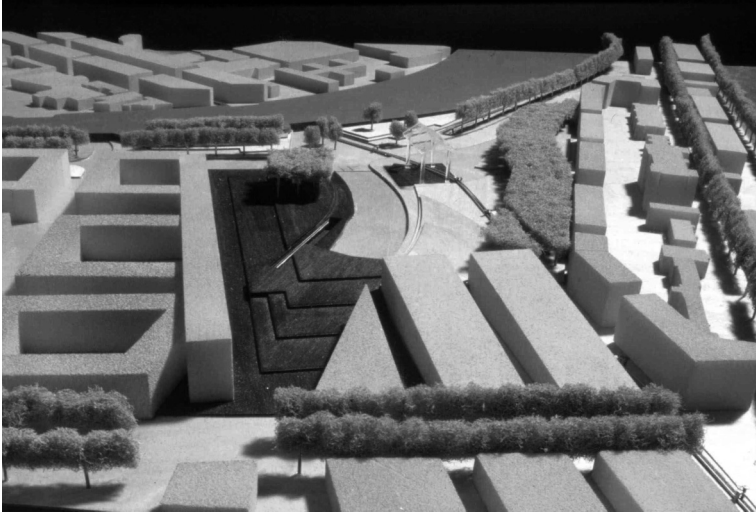
Hardly any two apartments in the tower blocks are identical. The complex stacking arrangement includes flats with double-height spaces, with multiple entrances and with differences in floor and ceiling level.

The silver, aluminium façades and special shape lend the tower blocks an alienating, almost floating effect, concealing the individual units inside. The towers have a dual orientation: the top points towards the north side, the water front, whereas the 'backpack' on the south side looks out across Piet Heinkade. The plinth has been rendered in materials inspired by the world found at ground-floor level: the steel grids of the towers are mirrored in the cladding of the car park walls. The deck's detailing is equally robust and sleek with its stainless steel railings and concrete elements.

The multi-storey car park is owned by the city, as are the deck and public paths. The freehold apartments and rental properties are managed by a developer and a Homeowners' Association – a complex construction.

Maquettefoto van het oorspronkelijke ontwerp voor Rietlanden, met midden in beeld de in- en uitgang van de Piet Heintunnel. Rechts op de foto de locatie die door VenhoevenCS is uitgewerkt tot het deelplan De Rietlanden. Het oorspronkelijke ontwerp (van Ton Schaap) voor dit deelgebied laat een vrijwel gesloten wand zien. VenhoevenCS heeft hier vier torens van gemaakt.

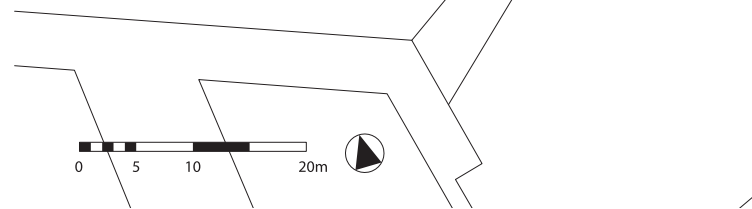
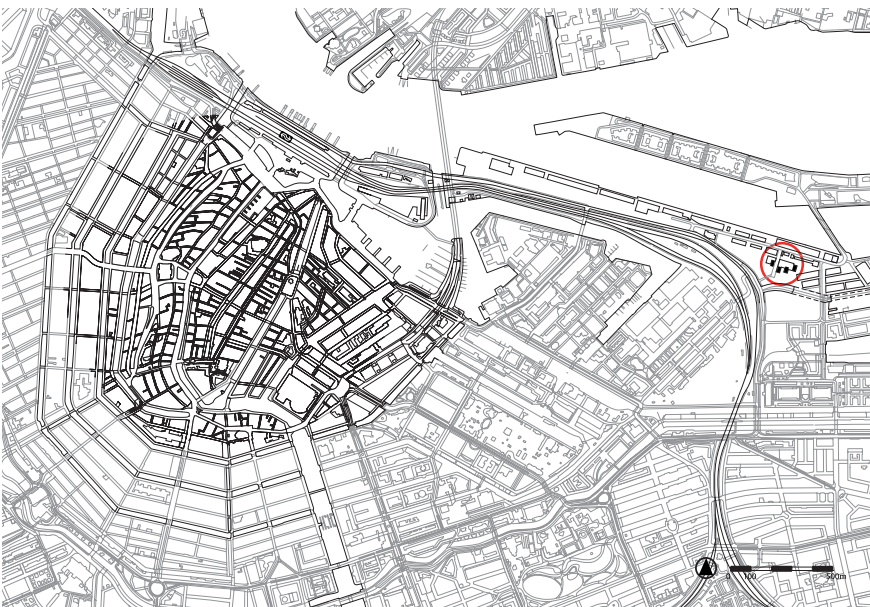
Model of the original design for Rietlandsn, with the entrance and exit to the Piet Hein Tunnel in the center. On the right hand side of the photograph is the location that was developed into subplan De Rietlanden by VenhoevenCS. The original design (by Ton Schaap) for this are shows an almost closed façade. VenhoevenCS created four towers instead.

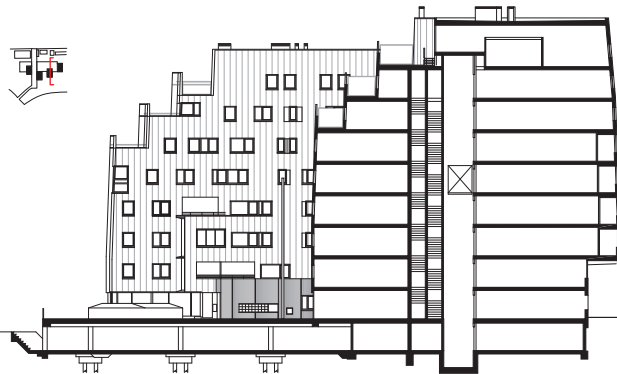
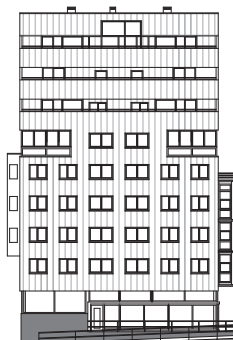
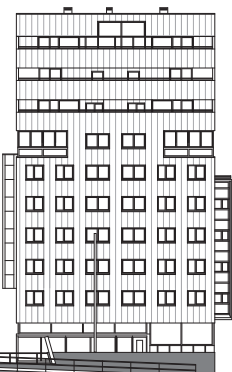
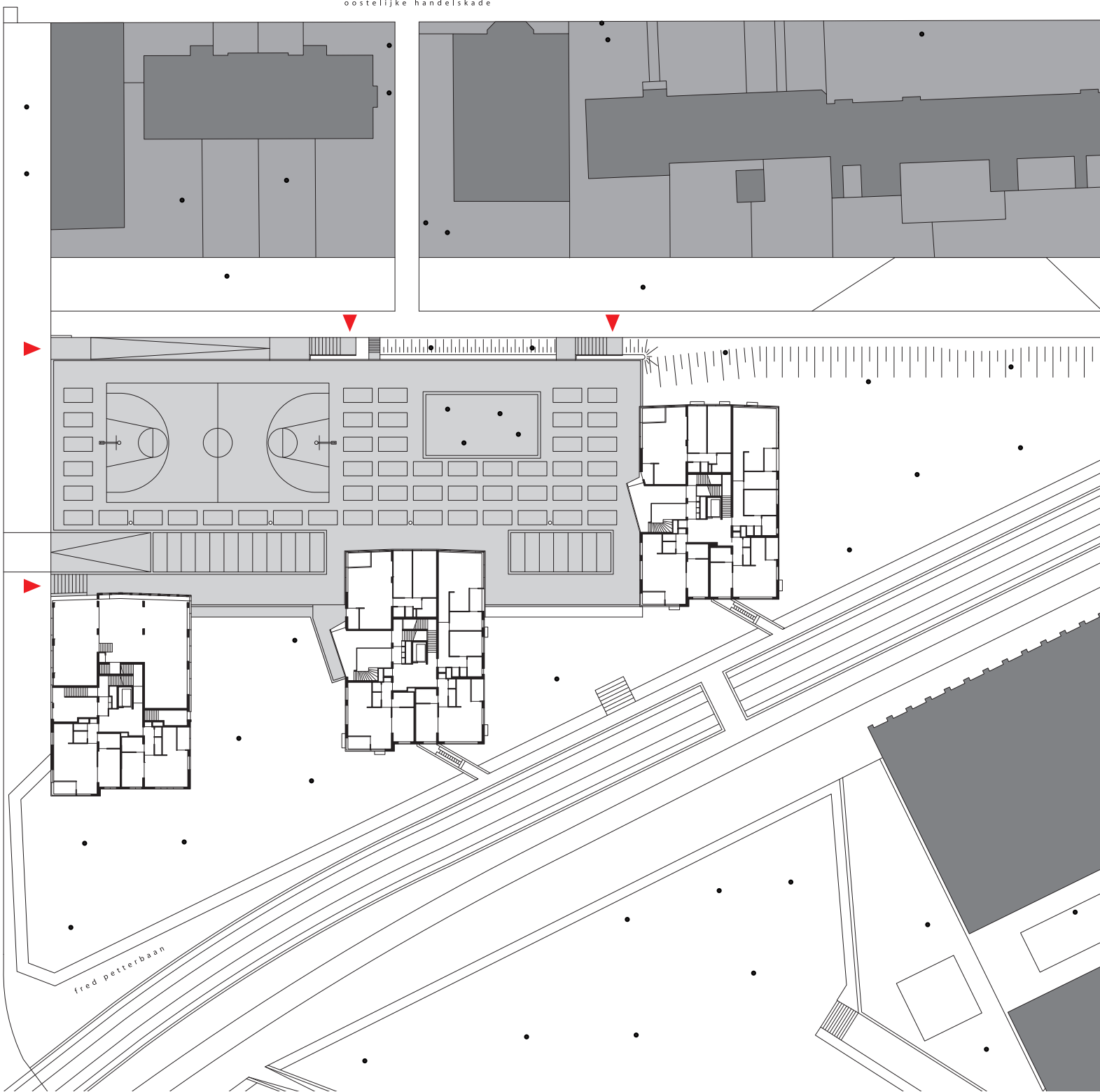
Situering ten opzichte van de binnenstad
Location in relation to the city centre

Plattegrond op dekniveau
Floor plan at deck level

Gevels en doorsnede
Façades and section

rietlandpark

Fietspad tussen het project en de bestaande panden
Cycle path connecting the project and the existing buildings

Overzicht van het binnengebied
Overview of the internal space

Wonen aan het dek op de begane grond

Living along the ground-floor deck

Verschillende materiaaltoepassing tussen onder- en bovenbouw
Different materials for upper and lower levels

Toegang parkeergarage en opgang naar het dek
Car park entrance and steps to the deck

Verschillende materiaaltoepassing tussen onder- en bovenbouw
Different materials for upper and lower levels

